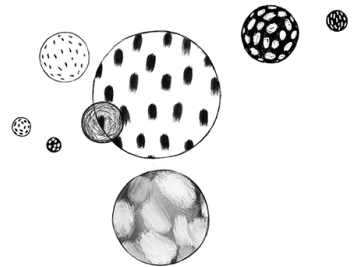

Humakin blogit

Yhteisöllistä oppimista verkossa

Yhteisölliselle osaamiselle on juuri nyt erityisen paljon tarvetta, kenties enemmän kuin koskaan. Olemme olleet puolitoista vuotta monella tavalla erikoisissa oloissa, vähäisin sosiaalisin kohtaamisin.

Ammattikorkeakoulussamme yhteisöpedagogi YAMK-tutkinnon koulutus on toteutettu kohta puolentoista vuoden verran kokonaan etäopetuksessa. Erilaisia mielteliäitä keskusteluita on käyty siitä, miten yhteisöpedagogikoulutusta voi tehdä pelkästään verkossa opiskellen. Pohdittavana on ollut, millaisia mahdollisuuksia ammatillisten verkostojen luomiseen on Zoomin, Teamsin tai muun teknisen alustan avulla alalla, jolla yhteistyö toisten kanssa, ammattilaisten verkostot ja osaamisen jakaminen ovat toiminnan ydintä.

Yhteisöllinen oppiminen ja ylipäättänsä vuorovaikutus on verkko-opiskelussa toisenlaista kuin kasvokkaisessa luokkahuonetilanteessa. Kaikenlaista on kuitenkin tehtävissä, kun vaan alkaa rohkeasti kokeilemaan.

Satunnaisia keskusteluita, ajatusten vaihtoa lounaspöydässä (kukin tahoillaan samaan aikaan lounastaen siis) tai kahvitauolla, hassuttelua ja vapaamuotoisia ideointihetkiä voi toki rakentaa verkkoonkin. Tämänkaltaisten yhteisten hetkien mahdollisuus vaatii kuitenkin aina jonkun alustan ja aktivaattorin.

Kuvituskuva: Pixabay.com.

Saavutettavaa ja kuormittavaa

Verkko-oppiminen ja -opettaminen on se maailma, missä nyt yhä enemmän ollaan ja toimitaan. Verkossa toimimisessa on luonnollisesti sekä hyvät että huonot puolensa. Kun moni asiantuntijatyötä tekevä työskentelee kaiken aikaa etänä ja pääosin verkossa, voi verkko-opiskelu tuntua hetkittäin hyvin kuormittavalta ja turhauttavalta. Toisaalta, jos opiskella ja työskennellä ei voisi etänä ja verkkovälinein, ei näinä aikoina kovin moni opintaival olisi mahdollista. Saavutettavuuden näkökulmasta verkkomuotoinen opiskelu webinaareineen voi parantaa mahdollisuuksia osallistua, kun ei esimerkiksi tarvita maantieteellisiä siirtymiä. Ajankäytöllisesti siirtymien poistuminen säästää aikaa.

Opiskelun ja muun elämän yhteensovittaminen voi olla helpompaa, kun voi opiskella mistä tahansa käsin, jos hallussa on tietokone ja toimiva nettiyhteys. Haasteena omatahtisessa verkossa opiskelussa ja työskentelyssä on toki, että elämän eri osa-alueiden erottelu voi olla varsin vaikeaa: milloin työpäivä loppuu, milloin opiskelu alkaa, milloin onkaan se oma vapaahetki.

Toisaalta taas monien teknisten alustojen rinnakkaiden käyttö voi olla pirstaloivaa. **Päivi Häkkinen, Merja Juntunen ja Ilona Laakkonen** (2013, 91) pohtivat mahdollisen kognitiivisen kuorman syntymistä ja kuinka oppimisessa tiedollisesti saatetaan jäädä vain pinnalliselle tasolle.

Kuvista ja emojeista rakentuva vuorovaikutus

Kohtaaminen verkossa rakentuu puheen ohella videokuvista, kuvista, viesteistä ja emojeista. Live-webinaarissakaan kameroita ei aina voi päällä pitää, mutta siivun henkilökohtaisemman kohtaamisen tuntua se kiistatta tuo, jos ja kun näkee toisen. Puhuminen pelkille mustille ruuduille tuottaa aika ajoin tunteen ja herättää kysymyksen, puhuuko sitä itsekseen ja onko enää kukaan hereillä. Toki välillä joudutaan nettiyhteyden kantokyvyn varmistamiseksi pitämään kaikki kuvat ja videot suljettuina. Verkkopedagogin yksi painajainen onkin, kun toimivuus ei ole omissa käsissä.

Kollegoiden kesken on jaettu vinkkejä siitä, millaisin simpplein keinoin voi lisätä yhteisöllisiä elementtejä. Esimerkkinä tästä voisi olla tavalla tai toisella toisten tervehtiminen – onpa se chattiin kirjoittaen tai sitten niin, että kaikki mahdollisuuksien mukaan avaavat kameran hetkeksi ja vaikka vilkuttavat toisilleen yhtä aikaa. Yhteisöllistä tiedontuotantoa voi tehdä verkon ylikin Padletia muistilappuineen hyödyntäen tai jaettuun drive-tiedostoon kirjoittaen. Aamukahvit asian äärellä – tai ilman asiaa myös verkossa. Korona-aika on opettanut meitä arvostamaan sitä, että on käytettävissä erilaista tekniikkaa ja välineitä, joiden avulla voi kohdata, kokousta, palaveerata, oppia ja ihmetellä verkon välityksellä.

Lähteet

Häkkinen, Päivi, Juntunen Merja & Laakkonen, Ilona. 2013. Verkko-oppiminen murroksessa – yhteisölliset ja henkilökohtaiset oppimisympäristöt oppimiskäsityksen haastajina. Teoksessa Hakala, Juha T. & Kiviniemi, Kari (toim.) Vuorovaikutuksen jännitteitä ja oppimisen säröjä. Aikuispedagogiikan haasteiden äärellä. Kokkola: Kokkolan yliopistokeskus Chydenius. 87-98.

- Kirjoittaja: **Pia Lundbom**, YTT, yliopettaja, Humanistinen ammattikorkeakoulu, 14.9.2021